

Jaarverslag 2022 | Paragrafen

**Gemeente
De Ronde Venen**

Lokale heffingen

Samenvatting

- Het heffen van lokale belastingen en heffingen stelt de gemeente in staat om maatschappelijke voorzieningen op een evenwichtige wijze in stand te houden. Daarnaast stellen belastingen en heffingen de gemeente in staat maatschappelijke kosten door te belasten aan specifieke veroorzakers, zoals bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.
- Onze lokale heffingen zoals onroerendezaakbelasting en toeristenbelasting behoren tot één van de laagste in de provincie Utrecht.
- De belastingtaken zijn uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland. Het gaat om taken op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ, de heffing en invordering van de volgende belastingen:
  - onroerendezaakbelastingen
  - roerende zaakbelasting
  - afvalstoffenheffing
  - rioolheffing
  - hondenbelasting
  - forensenbelasting
  - toeristenbelasting
  - Bedrijveninvesteringszones.

Meerjarig overzicht van de opbrengsten van lokale heffingen (bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam van de lokale heffing	2019	2020	2021	2022
1	Onroerendezaakbelastingen:	7.986	7.809	8.843	9.874
	• Woningen	5.955	5.760	5.886	6.224
	• Niet-woningen	2.031	2.049	2.957	3.650
2	Rioolheffing	4.799	4.938	5.028	4.895
3	Afvalstoffenheffing	3.830	4.648	5.817	6.141
4	Precariobelasting	2.261	2.261	2.261	0
5	Leges wonen en bouwen	1.716	2.512	1.765	1.978
6	Leges burgerzaken	580	470	557	611
7	Begraafplaatsrechten	348	354	287	317
8	Forensenbelasting	271	249	297	377

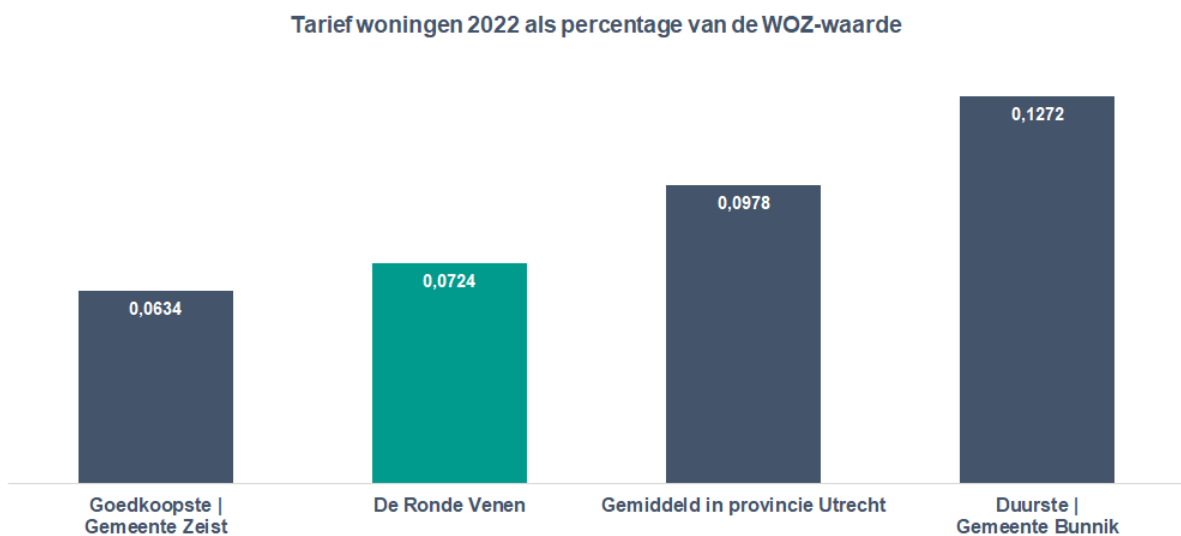
Nr.	Naam van de lokale heffing	2019	2020	2021	2022
9	Toeristenbelasting:				
	• Landtoeristenbelasting	228	159	215	338
	• Watertoeristenbelasting	42	52	78	52
10	Hondenbelasting	171	164	161	156
11	Overige leges	165	161	136	134
12	Roerende zaakbelasting	81	75	77	81
13	Bedrijveninvesteringszones (BIZ)	86	112	110	105
14	Marktgeden	9	8	9	7

01 | Onroerendezaakbelasting voor woningen en niet-woningen

De onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen en niet-woningen is een algemene heffing. De opbrengst hiervan is afgeleid van de WOZ-waarden en de hoogte van de OZB-tarieven. In 2022 is een opbrengst gerealiseerd van € 9.874.000. Hiervan heeft € 6.224.000 betrekking op woningen en € 3.650.000 op niet-woningen.

Onroerendezaakbelasting voor woningen in vergelijking met omliggende gemeenten

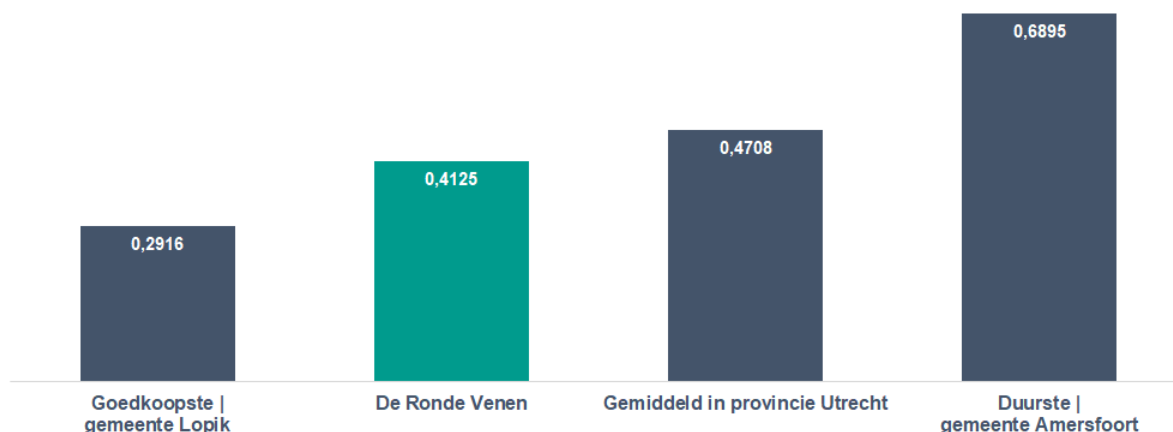
In onderstaand grafiek is het tarief 2022 van de onroerendezaakbelasting woningen vergeleken met omliggende gemeenten in de provincie Utrecht. Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Atlas van de lokale lasten 2022'. Deze atlas is samengesteld door een onafhankelijk onderzoeksinstituut die verbonden is aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Onroerendezaakbelasting voor niet-woningen in vergelijking met omliggende gemeenten

Zowel de eigenaar als de gebruiker van een niet-woning betaalt onroerendezaakbelasting. De afzonderlijke tarieven voor de eigenaar en voor de gebruiker zijn niet erg interessant voor de lastenontwikkeling. Die zeggen namelijk niets over de vraag welk deel de eigenaar of de gebruiker uiteindelijk betaalt. Immers, belasting wordt als het even kan afgewenteld. Zo zal de verhuurder van een bedrijfspand de ozb die hij moet betalen zoveel mogelijk doorberekenen in de huur. Daarom zijn de tarieven voor niet-woningen gebundeld weergegeven.

Tarief niet-woningen 2022 als percentage van de WOZ-waarde

Onroerendezaakbelasting voor woningen en de relatie met de algemene uitkering

- Alle gemeenten ontvangen van het Rijk een algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit is de belangrijkste inkomstenpost voor iedere gemeente. Voor De Ronde Venen gaat het om € 67,7 miljoen. De hoogte van dit bedrag bestaat uit een genormeerd kosten georiënteerd bestanddeel waarvan de genormeerde OZB-inkomsten worden afgetrokken. Het kosten georiënteerde bestanddeel wordt bepaald door verschillende variabelen; aantal inwoners en woningen, leeftijdsopbouw, aantal bijstandontvangers, centrumfunctie, etc.
- Het genormeerde OZB-inkomsten bestanddeel wordt bepaald door een genormeerd landelijk uniform rekestarief over de WOZ-waarden in de gemeente.
- Verschillen tussen gemeenten in de OZB-afrekpost worden alleen bepaald door verschillen in de waarden van onroerende zaken. De tarieven die de gemeenten werkelijk in rekening brengen bij de gebruikers en eigenaren van onroerende zaken spelen hierbij geen enkele rol. Dit betekent dat wanneer een gemeente het OZB-tarief verhoogt of verlaagt dat geen gevolgen heeft voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Alleen als de waarde verandert, door hertaxatie of door nieuwbouw of sloop, verandert de algemene uitkering.
- In 2022 was de aftrekpost € 7.737.000 waarvan € 5.704.000 betrekking had op woningen en € 2.033.000 op niet-woningen.

02 | Rioolheffing

Uitgangspunten:

- De rioolheffing is 100% kostendekkend.
- De rioolheffing is geheven van eigenaren van woningen en niet-woningen en bedraagt € 210,20 per perceel.

- De verordening op de heffing en invordering rioolheffing is zo opgebouwd dat alle eigenaren van panden met een WOZ-waarde hoger dan € 30.000 rioolheffing moeten betalen om de gemeentelijke watertaken te kunnen bekostigen. Deze watertaken zijn het inzamelen van afvalwater, verwerken van hemelwater en het treffen van maatregelen om structureel grondwateroverlast te voorkomen. Dus het gaat niet alleen om het object maar over de waterhuishouding binnen de gehele gemeente.
- Bij een waterverbruik boven de 300 kuub ontvangt de gebruiker een aanslag voor het meerverbruik.

Specificatie rioolheffing (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Opbrengsten:			
• Rioolheffing	4.922	4.895	-27
• Overige opbrengsten	0	6	6
Totaal opbrengsten	4.922	4.901	-21
Kosten:			
• Directe kosten	3.608	3.849	-241
• Verrekening met voorziening rioolheffing	25	-237	262
• Toegerekende kosten overhead, BTW e.d.	1.289	1.289	0
Totaal kosten	4.922	4.901	21
Dekkingspercentage	100%	100%	

03 | Afvalstoffenheffing

Uitgangspunten:

- De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend.
- De afvalstoffenheffing is geheven van gebruikers van eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens en recreanten. De tarieven waren € 270,40 voor een eenpersoonshuishouden en € 347,80 voor meerpersoonshuishoudens en recreanten.

Specificatie afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Opbrengsten:			
• Afvalstoffenheffing	6.105	6.141	-36
• Overige opbrengsten	779	895	-116
Totaal opbrengsten	6.884	7.036	-152
Kosten:			
• Directe kosten	4.689	4.824	135
• Verrekening met voorziening afvalstoffenheffing	705	722	17
• Toegerekende kosten overhead, BTW e.d.	1.490	1.490	0
Totaal kosten	6.884	7.036	152
Dekkingspercentage	100%	100%	

04 | Precariobelasting

Gemeenten mochten van het Rijk tot uiterlijk 1 januari 2022 precariobelasting op nutsnetwerken heffen. Daardoor is er in 2022 geen opbrengst.

05 | Leges wonen en bouwen

Onder dit onderdeel vallen de leges voor de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning. Hiervan is een deel afhankelijk van te bouwen woningen waarvan de locatie in eigendom van derden is. Dit zorgt voor een wisselende omvang van de opbrengst leges.

06 | Leges burgerzaken

Voor de afgifte van een paspoort, rijbewijs of identiteitskaart wordt leges in rekening gebracht. Doordat inwoners om de 10 jaar een paspoort aanvragen en om de 5 jaar een rijbewijs is er een wisselende omvang van de opbrengst leges.

07 | Begraafplaatsrechten

Er zijn drie gemeentelijke begraafplaatsen namelijk aan de Bijdorplan in Abcoude, aan de Rijksstraatweg in Baambrugge en aan de Ringdijk in Wilnis. Voor het gebruik van de begraafplaats en voor de door de gemeente te verlenen diensten bij een begrafenis worden heffingen in rekening gebracht.

08 | Forensenbelasting

Personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan negentig dagen per jaar een gemeubileerde woning tot hun beschikking hebben voor zichzelf of voor hun gezin, betalen forensenbelasting. De aanslag wordt opgelegd aan degene die de gemeubileerde woning tot zijn beschikking heeft.

09 | Toeristenbelasting

Er zijn 2 soorten toeristenbelasting:

1. landtoeristenbelasting (voor overnachtingen in een hotel, b&b, pension, vakantiewoning, caravan en tent);
2. watertoeristenbelasting (voor overnachtingen op boten).

In de provincie Utrecht heffen de meeste gemeenten toeristenbelasting. In onderstaande grafiek is opgenomen de prijs per hotelovernachting bij een gemeente in de provincie Utrecht.

De gemeenten Bunschoten, IJsselstein en Montfoort kennen geen toeristenbelasting. Het hoogste tarief geldt voor een hotelovernachting in de gemeente Utrecht.

10 | Hondenbelasting

De opbrengst van de hondenbelasting voor 2022 is € 156.000. In overeenstemming met het coalitieakkoord 'In het hart' heeft de raad besloten om deze belasting vanaf 2023 af te schaffen.

11 | Overige leges

In de overige leges is onder meer opgenomen de verstrekte vergunningen Algemene Plaatselijke Verordening (APV), graafwerkzaamheden door nutsbedrijven voor kabels en leidingen alsmede parkeergelden.

12 | Roerende zaakbelasting

Roerende zaakbelasting is een gemeentelijke belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten zoals woonschepen.

13 | Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

De BIZ-bijdrage is geen inkomsten voor de gemeente maar wordt door de gemeente geheven en als subsidie overgedragen aan de Stichting Koopcentrum Mijdrecht. Deze regeling geldt voor de jaren 2020 - 2024.

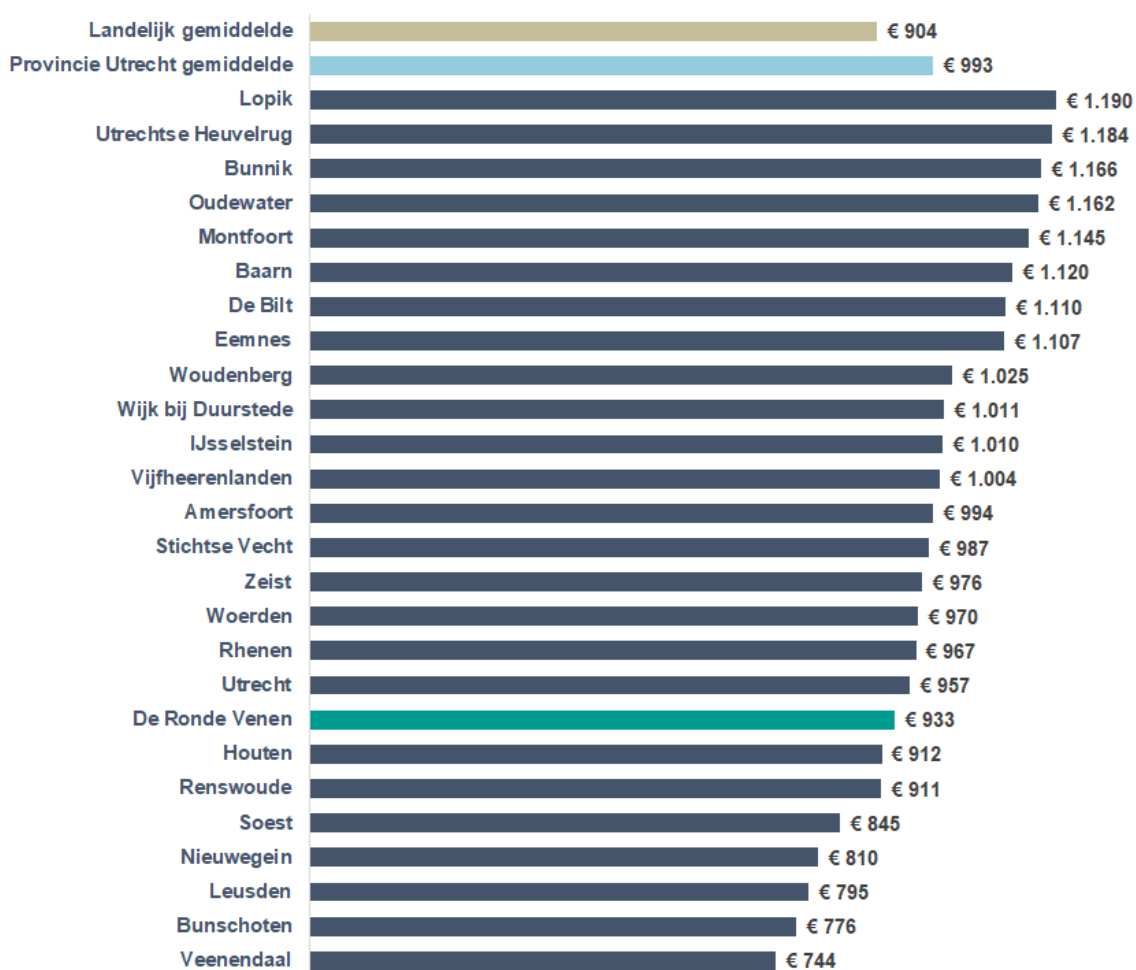
14 | Marktgeden

Voor het innemen van standplaatsen op de wekelijkse warenmarkten wordt "marktgeld" geheven.

Ontwikkeling woonlasten voor inwoners

In onderstaande grafiek is een vergelijking opgenomen van de gemeentelijke woonlasten (ozb, riool- en afvalstoffenheffing) voor een meerpersoonshuishouden binnen de provincie Utrecht. Ook de landelijke en provinciale gemiddelden zijn daarbij vermeld. Hiermee zijn de onderlinge verschillen tussen gemeenten nog inzichtelijker gemaakt.

Vergelijking meerpersoons woonlasten 2022

(Bron: Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden)

Ontwikkeling belastingdruk voor ondernemers

- De lokale heffingen voor ondernemers bestaan uit OZB niet-woningen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden en bedrijveninvesteringszone (BIZ)-bijdrage.
- De BIZ-bijdrage is geen inkomsten voor de gemeente maar wordt door de gemeente geheven en als subsidie overgedragen aan de Stichting Koopcentrum Mijdrecht. Er zijn ook lokale heffingen die niet ten laste komen van de ondernemers maar wel via de ondernemer worden geheven, dat zijn land- en watertoeristenbelasting.
- Ondernemers worden ingedeeld naar winkel, kantoor, hotel, agrarisch bedrijf, groothandel en productiebedrijf. Door de variatie in ondernemers ontstaan verschillen in de gemiddelde WOZ-waarden, waterverbruik en afval. Hierdoor is er geen benchmark beschikbaar op gemeentelijk niveau.
- Van de lokale lasten is de onroerendezaakbelasting de belangrijkste voor ondernemers. Uit de vergelijking met gemeenten in de provincie Utrecht blijkt dat we een laag tarief hanteren.

Kwijtscheldingsbeleid

Als inwoners een laag inkomen hebben dan kunnen zij in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. De belasting hoeft dan niet of niet helemaal betaald te worden. In 2022 is € 147.000 besteed aan kwijtscheldingen. Deze kosten maken onderdeel uit van het gemeentelijk minimabeleid.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Samenvatting

- De geactualiseerde verhouding tussen risico's en de mogelijkheid om deze te kunnen opvangen vanuit het weerstandsvermogen is "uitstekend".
- De financiële positie van 2022 is licht verbeterd ten opzichte van 2021. Dit blijkt onder meer door lagere schulden en minder voorraden grondexploitaties.

Beleidskader voor weerstandsvermogen en risicobeheersing

We willen een gezonde financiële positie om voldoende slagkracht te hebben voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Dat vergt niet alleen een structureel sluitende begroting en jaarrekening, maar daarnaast voldoende weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. Informatie over de financiële positie, het weerstandsvermogen en de risico's zijn beschreven in deze paragraaf.

Financiële kengetallen

- Landelijk is bepaald dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vijf kengetallen worden opgenomen. De kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument, maar zijn juist bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten.
- De gezamenlijke toezichthouders hebben aan de kengetallen signaleringswaardes toegekend. In de tabel hieronder is te zien welke waarden bij welke categorie (A, B of C) horen. Hierbij geldt dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.
- In overleg met de auditcommissie is het kengetal 'afschrijvingen' voor de tweede keer toegevoegd in de verantwoording.

	2019	2020	2021	2022	Signaal 2022
1 Netto schuldquote	80%	45%	51%	45%	A
2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	78%	43%	49%	43%	A
3 Solvabiliteitsratio	25%	26%	31%	30%	B
4 Structurele exploitatieruimte	-1,6%	-1,8%	5,2%	3,7%	A
5 Grondexploitatie	19%	-2%	-3%	-1%	A
6 Belastingcapaciteit	77%	97%	100%	103%	B

	2019	2020	2021	2022	Signaal 2022
7 Afschrijvingen x € 1.000	4.021	4.128	4.099	4.091	N.v.t.
8 Afschrijvingen uitgedrukt in een percentage t.o.v. de lasten	4,1%	3,3%	4,1%	3,6%	N.v.t.

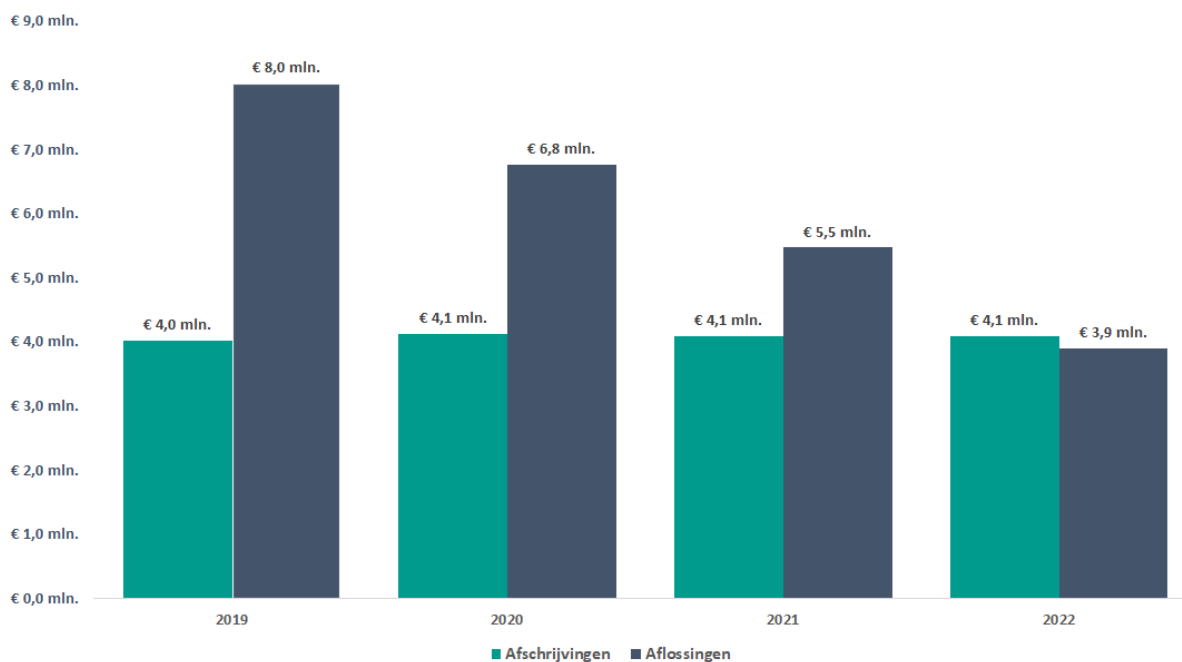
Toelichting:

1. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig.
2. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, zoals het startersfonds SVn, vertoont hetzelfde beeld als bij het vorige kengetal.
3. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente.
4. Voor de structurele exploitatieruimte geldt: hoe hoger het percentage, hoe beter. Als de baten structureel hoger zijn dan de structurele lasten geeft dit meer slagkracht om maatschappelijke vraagstukken op te lossen.
5. De boekwaarde van de voorraden grond worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Het aandeel van boekwaarde van grondexploitaties in 2022 neemt verder af doordat de projecten nagenoeg zijn afgerond.
6. De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het landelijk gemiddelde in 2022 is € 904 aan gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. De woonlasten 2022 voor de gemeente De Ronde Venen is 3% hoger dan het landelijk gemiddelde.
7. De afschrijvingen voor 2022 is nagenoeg gelijk aan die van 2021.
8. De daling van 4,1 procent naar 3,6 procent komt doordat de omvang van de lasten in 2022 hoger zijn dan die van 2021.

Relatie tussen de omvang van afschrijvingen en die van aflossingen

In het Treasurystatuut is opgenomen dat in zowel de begroting als in de verantwoording inzicht wordt verstrekt tussen de relatie tussen de omvang van afschrijvingen en die van aflossingen. Dit is van belang om inzicht te geven of op termijn de aflossingen ongeveer gelijk gaan lopen met de afschrijvingen.

Relatie tussen afschrijvingen en aflossingen 2019 - 2022

Ratio weerstandsvermogen

	2019	2020	2021	2022
Beschikbare weerstandscapaciteit	32.679.000	28.558.000	33.795.000	36.581.000
Risico's	9.900.000	10.138.000	10.575.000	10.925.000
Ratio weerstandsvermogen	3,3	2,8	3,2	3,3

Een ratio hoger dan 2 wordt bestempeld als 'uitstekend'.

Beschikbare weerstandscapaciteit, risico's en weerstandsvermogen

- De weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel van middelen en mogelijkheden om niet begrote, onvoorziene en (mogelijk) materiële kosten te dekken.
- De weerstandscapaciteit kan structureel en incidenteel van aard zijn.
  - Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit het vermogen van de gemeente om eenmalige risico's te dekken, zonder dat dit invloed heeft op het bestaande beleid.
  - De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent kunnen worden ingezet om risico's af te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het beleid.

Weerstandscapaciteit

Risico's

Een risico is een kans op het optreden van een positieve of negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de

		begroting. Beleidswensen vallen niet onder risico's.
	Weerstandvermogen	Het weerstandvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's die een effect kunnen hebben op de financiële positie.

Top tien van de risico's

In het onderstaande overzicht is de top tien van de totale risico-inventarisatie opgenomen. Daarbij is onder nummer 11 de overige risico's (totaal 37) samengevoegd.

Samenvatting kwantificering – bedragen x € 1.000		
Onderwerp	Gemiddeld	Beheersmaatregelen
1 Algemene uitkering	3.000	Ontwikkelingen vanuit het Rijk worden nauwlettend gevolgd.
2 Cybercrime - gijzeling van informatie en systemen	500	Toepassen van de BIO (Baseline Informatieveiligheid Overheden) en dan met name: <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten informatieveiligheidsbewustzijn van de medewerkers • Toepassen van Multi Factor Authenticatie • Segmentering van het computernetwerk • Toepassen van firewall-technieken • Toepassen van NAC-technieken (Network Access Control) • Toepassen van patch- en hardeningsmanagement • Monitoren van beheer-accounts (gepland 2022)
3 Cybercrime - Overig (o.a. fraude, phishingmails, schade aan buiten installaties en software)	500	Toepassen van de BIO (Baseline Informatieveiligheid Overheden) en dan met name: <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten informatieveiligheidsbewustzijn van de medewerkers

Samenvatting kwantificering – bedragen x € 1.000

Onderwerp	Gemiddeld	Beheersmaatregelen
		<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen van actuele endpoint-bescherming • Toepassen van een email-‘wasstraat’ • Toepassen van ‘vier-ogen’-principe bij financiële transacties • Toepassen van software-whitelisting op de gemeentelijke apparaten
4	500	<p>Extra onvoorziene personele uitgaven, vanwege toenemend verzuim, afname van kennis door verloop, toenemende complexiteit van taken en betaling WW door de reorganisatie.</p> <p>Focus op het voorkomen van verzuim door aandacht voor goede werkomstandigheden en -werkrelaties. Bij ziekte vroegtijdig aandacht voor herstel en begeleiding terug naar werk. Door opleidings- en ontwikkelmogelijkheden en toepassing van arbeidsvoorwaarden voorkomen dat medewerkers de organisatie vroegtijdig verlaten. Bij reorganisatie in overleg met de betreffende medewerker op zoek gaan naar passende werkzaamheden binnen of buiten de organisatie.</p>
5	500	<p>Revitalisering en huurkwestie woonwagens</p> <p>Aan de hand van een extern onderzoek de behoeftestelling voor de 2e en 3e generatie vaststellen</p>
6	500	<p>Terugbetaling na verantwoording doeluitkeringen vanwege fouten, ziekte, nalatigheid, niet behalen van het doel of andere omstandigheden.</p> <p>Kennis over verantwoording doeluitkeringen en werkwijzen breder delen.</p>
7	450	<p>Openeinderegelingen sociaal domein - Jeugdwet</p> <p>Gebruik sociale basis versterken en meer regie voeren op inzet jeugdhulp</p>
8	300	<p>Financiering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spreiding van leningenportefeuille. • Periodiek overleg met de bank
9	250	<p>Openeinderegelingen sociaal domein - Regeling Participatiewet /Werk en inkomen</p> <p>Inzet op snelle uitstroom van het bijstandsbestand.</p>

Samenvatting kwantificering – bedragen x € 1.000

Onderwerp	Gemiddeld	Beheersmaatregelen
10 Cybercrime (aanvallen) en verstoring of uitval bij derden zoals ketenpartners, leveranciers en samenwerkingsverbanden, waardoor ons bedrijfsvoeringsproces wordt verstoord.	250	Er worden op het gebied van informatieveiligheid afspraken gemaakt en periodiek gecontroleerd of de afspraken op papier in de praktijk worden nagekomen. We laten samenwerkingsverbanden niet alleen verantwoording afleggen over de doelen en de middelen, maar ook over informatiebeveiliging en privacy. We maken gebruik van de kracht van het collectief en standaardiseren wat mogelijk is.
11 Overige risico's	4.175	Dit betreft de kwantificering van de overige 37 risico's.
Totaal	10.925	

Beschikbare weerstandscapaciteit

De middelen waarover de gemeente De Ronde Venen kan beschikken per 31 december 2022 om niet begrote kosten te dekken zijn weergegeven in onderstaande tabel. Ter vergelijking zijn de jaren 2019, 2020 en 2021 opgenomen.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2019 - 2022 (bedragen x € 1.000)				
	2019	2020	2021	2022
1 Rekeningresultaat 2019 - 2022	-669	1.535	4.615	3.137
2 Algemene reserve	22.590	18.676	16.992	21.706
3 Onbenutte belastingcapaciteit	7.100	7.500	7.900	7.500
4 Stille reserves	3.658	3.917	4.288	4.238
Totaal	32.679	28.558	33.795	36.581

Toelichting:

1. De rekeningresultaten van de jaren 2019 - 2022 maken onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.
2. De algemene reserve is het niet-bestemde deel van het eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve speelt een belangrijke rol in de weerstandscapaciteit van de gemeente.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2019 - 2022 (bedragen x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022
3. De gemeente kan structureel (extra) middelen genereren door belastingen te verhogen en heffingen meer kostendekkend te maken (voor zover daar nog mogelijkheden voor bestaan). Het structureel genereren van extra middelen kan worden ingezet om de weerstandscapaciteit te versterken. De belastingruimte is hoofdzakelijk te vinden bij de onroerendezaakbelasting, omdat kostendekkende tarieven het uitgangspunt is bij de rioolheffing en afvalstoffenheffing. De onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid uit de norm die het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor 2022 hanteert voor het aanvragen van financiële steun.				
4. De stille reserves worden gevormd door de voorraden grond waarvan de taxatiewaarde hoger ligt dan de boekwaarde. Deze reserves zijn van betekenis in relatie tot het balanstotaal, dan wel de financiële positie. De omvang van de stille reserves bedraagt per 31 december 2022 € 4.238.000. Naast de voorraden grond bezit de gemeente aandelen van BNG Bank en Vitens. Deze kunnen op termijn verkocht worden. Doordat de aandelen van deze partijen in het bezit zijn van het Rijk, provincies en gemeenten is hiervoor geen 'markt'. Hierdoor wordt volstaan met een melding in deze paragraaf.				

Onderhoud kapitaalgoederen

Samenvatting

- Er is op verschillende fronten gewerkt aan wegen, bruggen, openbare verlichting, riolering, openbaar groen en ons maatschappelijk vastgoed om daarmee een bijdrage te leveren aan een veilige en prettige woon- en werkomgeving.
- In december 2022 is het nieuwe beheerplan wegen 2023 - 2027 vastgesteld.

Wegen | Beleid

- December 2022 is het nieuwe wegenbeheerplan 2023 - 2027 door de raad vastgesteld. Het is op basis van assetmanagement en dit is een leidraad voor het wegenbeheer in deze periode.
- Jaarlijks wordt er een risicoanalyse opgesteld om de (nieuwe) prioritering voor het wegenonderhoud op te stellen.
- Onder het onderdeel wegen vallen ook de civieltechnische kunstwerken. Hiervoor heeft de raad in november 2019 een beheerplan 2020 - 2024 vastgesteld op basis van assetmanagement.
- Het beleidsplan openbare verlichting 2020 - 2024 is in december 2019 door de raad vastgesteld.

Wegen | Uitvoering

De exploitatiekosten van wegen, kunstwerken en openbare verlichting zijn opgenomen in programma 2 | Economie, wonen en fysieke leefomgeving.

Wegen | Financiën

Voor wegen is in 2022 het volgende gedaan:

- Reconstructie Ringdijk 2e Bedijking -> is doorgeschoven naar 2023, omdat deze niet gelijktijdig met de Bovendijk kan worden uitgevoerd;
- Reconstructie Bovendijk is opgestart en de uitvoering loopt door tot mei 2023;
- Diverse klein en groot onderhoudswerkzaamheden.

Voor kunstwerken is in 2022 het volgende gedaan:

- Renovatie van de Spoordijkbrug (beweegbare brug);
- Renovatie van diverse betonnen en houten vaste bruggen.

Voor verlichting zijn er in 2022 192 masten en 1.464 armaturen vervangen.

Riolering | Beleid

Een goede riolering draagt bij aan de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Met het gemeentelijk rioleringsplan (vastgesteld bij raadsbesluit van 30 november 2017) geeft de gemeente aan hoe zij op een doelmatige manier omgaat met de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

Riolering | Uitvoering

Het onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel omvat onder meer het inspecteren, reinigen, repareren van riolen, dagelijks beheer van rioolgemalen en het vegen van straten. Op meerdere locaties binnen de kernen Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen, Wilnis en Amstelhoek zijn rioolleidingen gerenoveerd. Om regenwateroverlastsituaties te voorkomen is de regenwaterafvoerleiding in de straat Bijleveld in Vinkeveen vergroot.

Riolering | Financiën

In programma 2 Wonen, economie en fysieke leefomgeving zijn de jaarlijkse kosten en opbrengsten van riolering opgenomen. Zoals blijkt uit de paragraaf Lokale heffingen zijn de tarieven van rioolheffing kostendekkend.

Water | Beleid

Water is van grote betekenis voor maatschappij, mens en milieu. Om "droge voeten" te houden is het van belang dat de gemeente haar watergangen goed beheert. Dit betekent dat de watergangen tijdig gebaggerd en geschoond moet worden. Daarnaast moet de gemeente de oevers in stand houden. Het waterschap stelt door middel van haar Keur eisen aan de watergangen. De gemeente heeft ontvangstplicht voor de vrijgekomen bagger en maaisel. Het huidige beleid beperkt zich op calamiteitenonderhoud van beschoeiingen en baggeren.

Water | Uitvoering

Uitgevoerd in 2022:

- Voor de beschoeiingen is calamiteitenonderhoud uitgevoerd bij onder andere de Pondschoekersluis in de Hoef en langs de Oosterlandweg in Mijdrecht.
- De watergangen zijn geschoond van vegetatie. De watergang bij Bloemhaven in Vinkeveen is gebaggerd.
- De vrijgekomen bagger is verwerkt, conform de wettelijke ontvangstplicht.

Water | Financiën

In 2022 zijn voor € 371.000 aan kosten gemaakt voor het waterbeheer. Het beschikbare budget voor het waterbeheer bedroeg € 361.000.

Groen | Beleid

Met het raadsvoorstel 'Hart voor Groen' zijn uitgangspunten vastgesteld voor het verbeteren van het onderhoud van openbaar groen. Tevens is hiermee vastgesteld dat het kwaliteitsniveau voor het groenonderhoud op een niveau B ligt in 2026. We hebben inzichtelijk gemaakt wat de onderhoudsstatus van het openbaar groen is. Het gemiddelde kwaliteitsniveau ligt op B/C, met uitschieters naar een D-kwaliteit. Deze resultaten staan genoemd in het interne document 'Groenbeheerplan 2022 E.V. 'De basis op orde'.

Groen | Uitvoering

- Het reguliere onderhoud aan het groen en de bomen is uitgevoerd.
- We hebben de schade die is ontstaan door de storm 'Eunice' in februari voor het grootste deel opgeruimd en een groot deel van de bomen zijn herplant.
- Er is uitvoering gegeven aan het vervangingsplan voor populieren. Populieren die aan het einde van hun levensduur zijn en een slechte toekomstverwachting hebben zijn vervangen.
- We hebben de Japanse duizendknoop op verschillende locaties bestreden, met als resultaat dat de oppervlakte met Japanse duizendknoop op deze plekken is afgenomen.
- We hebben een nieuwe wijk in beheer gekregen: De Maricken, deelplan 5
- Waternet heeft het beheer van de bloemrijke dijk Waverveensepad aan ons overgedragen. Waternet heeft hier een dijkverzwaring uitgevoerd en de dijk is ingezaaid met een bloemrijk mengsel.

Groen | Financiën

- Door een storm (Eunice) hebben we extra kosten gemaakt voor het opruimen van de stormschade en aanplanten van nieuwe bomen. In de eerste bestuursrapportage is aangekondigd dat het budget voor groenonderhoud zal worden overschreden met € 215.000. Hiermee hebben we de stormschade voor een groot deel kunnen wegwerken.
- Daarnaast zijn er meerkosten geweest door areaaluitbreiding.
- In 2021 waren er nieuwe locaties met Japanse duizendknoop bij gekomen. Om ook van deze locaties de risicolocaties en plekken met een geringe oppervlakte met Japanse duizendknoop te bestrijden bleek meer budget nodig te zijn.

Gebouwen | Beleid

De nota Vastgoed is in 2017 vastgesteld en wordt uitgevoerd. In 2021 zijn de Duurzame Meerjarige Onderhoudsplannen (DMJOP) opgemaakt. Op basis van dit DMJOP worden de beheerplannen opgesteld voor de gemeentelijke gebouwen. Duurzaamheid is opgenomen in de DMJOP's en wordt planmatig en gelijktijdig met onderhoud op een natuurlijk moment opgepakt. In 2022 heeft de vaststelling van de beheerplannen vanwege personele mutaties niet plaatsgevonden. In 2023 wordt het beheerplan met de daarbij behorende dotaties aan de gemeenteraad aangeboden. Deze beheerplannen vormen het beleid voor de komende jaren.

Gebouwen | Uitvoering

1. Jaarplan planmatig en preventief onderhoud is grotendeels uitgevoerd.
2. Toekomstige DMJOP'S zijn gebaseerd op basis van de werkelijke staat van het object (conditie) in plaats van op basis van een theoretische levensduur.
3. Het verbeteren van de toegankelijkheid van onze gebouwen in het kader van de inclusieve samenleving is in uitvoering.
4. Renovatie brandweerkazerne Mijdrecht is afgerond.
5. Renovatie brandweerkazerne Vinkeveen is afgerond.
6. Voorbereiding renovatie brandweerkazerne Wilnis is gestart, uitvoering in 2023.
7. Voorbereiding nieuwbouw brandweerkazerne Abcoude is gestart.

8. Er is uitvoering gegeven aan verduurzamingsmiddelen in onze objecten.
9. Verbetering klimaatinstallaties in onze gebouwen in het kader van de Covid 19 preventie.
10. Onderzoek naar de geschiktheid van dakconstructies voor de plaatsing van zonnepanelen is afgerond.
11. Wettelijke keuringen elektrotechnische installaties zijn afgerond (NEN 3140).
12. Groot onderhoud Tumult is gestart en wordt begin 2023 afgerond dit in verband met levertijden en beschikbaarheid aannemers.
13. Renovatie sanitair- kleedruimten gymzaal De Eendracht is afgerond.

Gebouwen | Financiën

In de verschillende programma's staan toevoegingen aan de onderhoudsvoorziening "Onderhoud gemeentelijk vastgoed". Op grond van de regelgeving van het besluit begroting verantwoording dient een voorziening toereikend te zijn voor toekomstige onderhoudsverplichtingen. Daarom is in 2022 € 627.000 verwerkt voor extra dotaties. Deze voorziening is toegelicht in de jaarrekening 2022. Naast deze toevoeging aan de voorziening zijn voor verschillende gebouwen budgetten ingezet voor regulier contractonderhoud, verzekeringen, energie en belastingen.

Financiering

Samenvatting

De resultaten van financiering over 2022 zijn:

- Er is een langlopende lening afgesloten van 10 miljoen euro voor 3,1 procent.
- Er is voldaan aan de landelijk risicobeheersingsrichtlijnen van de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Beleidskader

Het uitvoeren van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de landelijke kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden, de Wet houdbare overheidsfinanciën en de regeling schatkistbankieren voor decentrale overheden. De aanvullende regels vanuit het lokale Treasurystatuut zijn medebepalend voor het uitvoeren van de financieringsfunctie.

Het gemeentelijke financieringsbeleid is erop gericht om:

- Te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn.
- Het beheersen van de risico's die met deze transacties verbonden zijn.
- Het zoveel mogelijk beperken van de rentekosten van de leningen.
- Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Landelijk gelden er twee risicobeheersingsrichtlijnen waaraan de gemeente De Ronde Venen moet voldoen, te weten de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Risicobeheersing - Kasgeldlimiet

- Voor korte financiering (looptijd tot 1 jaar) geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. Dit risico wordt beperkt door een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet financiering decentrale overheden. Dit houdt in dat de omvang van de kortlopende schuld maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag zijn. Binnen de kasgeldlimiet wordt een deel van de financieringsbehoefte afgedekt uit kortlopende leningen (kasgeldleningen). De kasgeldlimiet wordt optimaal benut vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld, zoals daggeld en kasgeld, lager is dan van langlopende leningen.
- Een kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldstromen. Deze geldstromen hebben effecten op de omvang van de liquide middelen. Hieronder wordt verstaan het totaal van de kas en banksaldi. De geldstromen van 2021 en 2022 zijn hierna vermeld.

Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000)			
	2021	2022	
1	Kas- en banksaldi per 1 januari	10.208	-1.779
2	Kasstroom uit operationele activiteiten	-1.297	3.914
3	Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-5.196	-7.789

Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000)			
		2021	2022
4	Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-5.494	6.085
5	Kas- en banksaldi per 31 december	-1.779	431
Toets op de kasgeldlimiet			
6	Kasgeldlimiet	8.200	8.300
7	Ruimte binnen kasgeldlimiet	6.421	8.731

Toelichting:

1. Dit betreft de kas en banksaldi per 1 januari van de jaren 2021 en 2022.
2. In de operationele activiteiten zijn onder meer verwerkt de effecten van bouwgronden in exploitatie, de inzet van reserves en voorzieningen, ontwikkelingen in de vorderingen en schulden.
3. Dit betreft de bestedingen aan investeringen.
4. Hierin is opgenomen de aflossingen op de geldleningen en het aantrekken van langlopende leningen.
5. Dit betreft de kas- en banksaldi per 31 december van de jaren 2021 en 2022.
6. De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.
7. Beschikbare ruimte binnen de kasgeldlimiet. We mogen het kasgeldlimiet 2 kwartalen overschrijden vervolgens informeren we onze toezichthouder, te weten het college van gedeputeerde staten van Utrecht.

Risicobeheersing - Renterisiconorm

Bij het aantrekken van langlopende leningen moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm. Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen. Onder renteherzieningen wordt verstaan het bedrag aan leningen waarvan op grond van de leningsvoorwaarden de rente in het lopende kalenderjaar eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. In de leningenportefeuille zijn er geen contracten met een eenzijdige renteherziening door de geldgever.

Renterisiconorm 2021 - 2022 (bedragen x € 1.000)			
		2021	2022
1	Renterisiconorm (20% van oorspronkelijke begrotingstotaal)	19.200	19.400
2	Renterisico = aflossingen + renteherzieningen	5.470	3.895

Renterisiconorm 2021 - 2022 (bedragen x € 1.000)

	2021	2022
3 Ruimte onder renterisiconorm (1 min 2)	13.730	15.505

In de afgelopen jaren is de gemeente De Ronde Venen ruimschoots onder de vastgestelde norm gebleven.

Leningenportefeuille

Hieronder is vermeld de leningenportefeuille per 31 december 2021 en 2022. Alle geldleningen zijn afgesloten bij BNG Bank.

Leningenportefeuille per 31 december 2021 en 2022 (bedragen x € 1.000)

Oorspronkelijk hoofdsom	Jaar van laatste aflossing	Rente	Saldo op 31/12/'21	Nieuwe lening	Aflossing	Saldo op 31/12/'22
4.000	2031	4,150%	1.600		-160	1.440
4.000	2033	4,560%	1.840		-160	1.680
5.000	2022	2,650%	125		-125	0
8.000	2032	2,745%	4.400		-400	4.000
6.000	2033	2,800%	3.375		-300	3.075
10.000	2033	2,860%	6.000		-500	5.500
8.000	2034	2,180%	5.100		-400	4.700
11.000	2029	1,215%	5.867		-733	5.133
1.500	2024	4,190%	225		-75	150
2.500	2023	5,045%	333		-167	167
2.500	2028	5,035%	875		-125	750
10.000	2039	1,062%	9.000		-500	8.500
10.000	2060	0,540%	9.562		-250	9.312
10.000	2052	3,108%	0	10.000	0	10.000

Leningenportefeuille per 31 december 2021 en 2022 (bedragen x € 1.000)

Oorspronkelijk hoofdsom	Jaar van laatste aflossing	Rente	Saldo op 31/12/'21	Nieuwe lening	Aflossing	Saldo op 31/12/'22
			48.303	10.000	-3.895	54.407

Schatkistbankieren

- De Regeling schatkistbankieren verplicht gemeenten hun overtollige liquide middelen en beleggingen aan te houden bij het ministerie van Financiën. Dit behoudens een drempelbedrag wat bepaald is op 2,0% van het begrotingstotaal. Voor De Ronde Venen geldt voor 2022 als drempelbedrag € 1.940.000.
- Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector. Dit verlaagt namelijk de externe financieringsbehoefte van het Rijk, waardoor het Rijk minder hoeft te financieren op de markt, hetgeen zich weer vertaalt in een lagere staatsschuld. Daarnaast verwacht het Rijk een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld. De middelen die een gemeente in de schatkist aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak.
- Een overzicht van elk kwartaal van 2022 is opgenomen in de jaarrekening bij het onderdeel 17 | toelichting op de balans.

Rente- en treasuryresultaat

De kosten en opbrengsten van rente zijn volgens landelijke verslagleggingsrichtlijnen toegerekend aan bouwgronden in exploitatie en investeringen. Er is sprake van een rente- en een treasuryresultaat. In het laatste resultaat is opgenomen de opbrengst van dividend.

	Rekening 2021	Rekening 2022
1 De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.002	962
2 De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-138	-92
3 Saldo rentelasten en rentebaten	864	870
Toerekening:		
4 De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-18	-17
5 Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-903	-915

	Rekening 2021	Rekening 2022
6 Renteresultaat (afrotingsverschillen in de toe te rekenen rente)	-57	-61
7 Ontvangen dividend BNG Bank	-98	-85
8 Ontvangen dividend Vitens [1]	0	-0
9 Treasuryresultaat (- = voordeel en + nadeel)	-155	-147

[1] Voor de jaren 2020 - 2023 ontvangen we geen dividend om daarmee de kosten van verouderde waterleidingen te kunnen opvangen en het verbeteren van de financiële positie van Vitens.

Bedrijfsvoering

Een sterke gemeentelijke organisatie (Organisatieontwikkeling)

Organisatieontwikkeling

In 2022 is gestart met de nieuwe structuur van de organisatie. De organisatie wordt aangestuurd door een driehoofdige directie en bestond daarnaast uit 3 stafeenheden en 14 teams. Op 1 oktober werd de start van de nieuwe organisatie ingeluid met een bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst stond niet alleen de nieuwe structuur, maar met name de gewenste manier van werken 'Samen voor elkaar' centraal. Een manier van werken waarin de medewerkers het gemeentebestuur maximaal faciliteren, zodat de resultaten voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners worden behaald. De organisatie zet de samenleving centraal en zorgt voor samenhang bij de keuzes die aan het gemeentebestuur worden voorgelegd.

Aantrekkelijke werkgever

Door de ervaringen met op afstand werken in de covid-periode is de organisatie overgegaan naar hybride werken. De faciliteiten zijn in orde gebracht en er zijn gemeenschappelijke dagen per week op teamniveau afgesproken om verbinding te houden met elkaar en de organisatie. Huidige en nieuwe collega's zijn blij met deze ontwikkelingen. Ook is ingezet op loopbaanontwikkeling van medewerkers via (externe) loopbaancoaching en stijl van leidinggevend. Teammanagers en personeel & organisatie blijven met iedere medewerker in gesprek over hun ontwikkeling en werkplezier. Het afgelopen jaar zijn een aantal teams gestart met teamcoaching om de samenwerking te versterken binnen de teams en de organisatie.

Verstevigen positie op de arbeidsmarkt

Ook in De Ronde Venen is de trend zichtbaar waarbij steeds meer vacatures voor langere tijd 'open' bleven staan. In totaal zijn er circa 85 vacatures behandeld. Dat betekent dat werving & selectie een steeds grotere taak wordt binnen personeel & organisatie. Vanuit recruitment zijn we inmiddels via sociale media beter herkenbaar en zichtbaar op de arbeidsmarkt. We zijn gericht recruitment activiteiten gaan toepassen. Ook zijn de profielen in de vacatureteksten aangepast. Tevens is een vertaalslag gemaakt vanuit de organisatieontwikkeling naar de vacatureteksten. Hiermee nemen we een aansprekende onderscheidende positie in op de arbeidsmarkt. Focus vanuit de maatschappelijke functie als werkgever, de ontwikkelmogelijkheden voor professionals en rol van leidinggevend hierin. Teammanagers zorgen voor een vijftal zekerheden bij de aansturing van een team: veel verantwoordelijkheid geven, aandacht verdelen over een maximaal aantal teamleden, focus op efficiënt werken, inzet op De Ronde Venen als lerende organisatie en aandacht op balans formeel & informeel. Kortom ligt er meer nadruk op samenwerking, werkplezier en aandacht voor collega's.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim blijft een belangrijk aandachtspunt. Het ziekteverzuim van De Ronde Venen wordt gemonitord en is in lijn met de landelijke trend. Medewerkers en leidinggevend worden hierin ondersteund door een verzuimspecialist. Vanuit goed werkgeverschap is in 2022 begonnen om verzuim breder te trekken naar ook preventie en vitaliteit.

Een eigentijdse dienstverlening

Dienstverlening

We hebben onze digitale dienstverlening uitgebreid en verbeterd in overeenstemming met de bestaande plannen. Dit betekent meer selfservice door de inwoner en meer kanalen waarlangs de

inwoners geholpen kunnen worden. De dienstverlening is hiermee meer kanaalafhankelijk en kan soms volledig digitaal. Direct contact met een medewerker blijft altijd mogelijk. Hoe inwoners of ondernemers ook een aanvraag indienen, ze kunnen een gelijkwaardig resultaat en een gelijkwaardige behandeling verwachten.

Digitalisering en ICT

In 2022 zijn diverse applicaties overgebracht naar de Cloud (o.a. de software voor het maken van afspraken, de mailomgeving en de telefonieomgeving). Waarbij de uitrol van Office 365 een van de speerpunten was. De uitrol van laptops is in 2022 afgerond. Eind 2022 is gestart met de selectie van een leverancier om de digitale vaardigheden op gebied van Sharepoint, Teams en Onedrive te vergroten. Eind 2022 is, in samenwerking met Stichting Rijk, gestart met de eerste voorbereidingen voor de Europese aanbesteding ter vervanging van de ICT-infrastructuur. We faseren hiermee de eigen datacenters uit.

Om de digitalisering te ondersteunen, is gestart met de implementatie van een voorziening om digitaal te ondertekenen. Daarnaast zijn verschillende processen ingericht in het zaakstelsel. En zijn analyses uitgevoerd om te onderzoeken in hoeverre de digitale archivering in vakapplicaties voldoet aan de Archiefwet. Op basis van deze analyses, starten we in 2023 een implementatietraject van een archiefmodule in de vakapplicatie Burgerzaken.

Bij aanlevering van documenten t.b.v. onder andere Woo-verzoeken, is anonimiseren vaak noodzakelijk. Hiervoor is een digitale oplossing geselecteerd en begin 2023 geïmplementeerd. Deze oplossing draagt bij aan de digitalisering.

Een betrouwbare gemeente (Juridische kwaliteitszorg en rechtmatigheid, informatieveiligheid en privacy)

Informatieveiligheid en privacy

- In 2022 is veel aandacht gegeven aan de bewustwording over informatieveiligheid en privacy. Er zijn nieuwe modules toegevoegd aan de e-learningtool. Wekelijks wordt per mail een vraag over informatieveiligheid en privacy aan iedereen in de organisatie gesteld. Voor nieuwe medewerkers zijn er gerichte introductiebijeenkomsten. De PIV (Privacy Informatie Veiligheid)-week is afgelopen jaar op het laatste moment komen te vervallen. Dit in verband met de overlap in activiteiten als gevolg van de introductie van de nieuwe organisatie.
- Als onderdeel van het privacy-risicomanagement en om meer inzicht te krijgen in de risico's ten aanzien van onze gegevensbescherming is ervaring opgedaan met de realisatie van PRE-DPIA's (Data Protection Impact Assessments). De PRE-DPIA's worden gebruikt om het gehele proces te verbeteren en te optimaliseren.

Wet open overheid (Woo)

- Met ingang van 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. Dat betekent dat de verzoeken die voor 1 mei 2022 ingediend zijn, onder de Wob vielen en na 1 mei 2022 onder de Woo.
- Onder de werking van de Wob was voor de gemeente De Ronde Venen de elektronische weg niet opengesteld. Hierdoor was het niet mogelijk om het verzoek via een e-mailbericht in te dienen.
- Sinds de inwerkingtreding van de Woo is het mogelijk om een verzoek via het webformulier dat op de site van de gemeente staat, in te dienen. Daarnaast kan een Woo-verzoek per e-mail en reguliere post worden ingediend.

- In 2022 zijn 22 Wob- en Woo-verzoeken ingediend:
  - Tot 1 mei 2022 zijn 11 Wob-verzoeken ingediend. Van deze verzoeken zijn drie verzoeken niet inhoudelijk behandeld, omdat deze niet op de juiste manier waren ingediend. Eén verzoek is buiten behandeling gesteld. Eén verzoek is ingetrokken. In de overige gevallen is de informatie waar om verzocht werd, aan de verzoeker verstrekt.
  - Na 1 mei 2022 zijn 11 Woo-verzoeken ingediend. Voor het indienen van deze verzoeken is in 6 gevallen gebruik gemaakt van het online webformulier. De overige verzoeken zijn per e-mail (4 verzoeken) en brief (1 verzoek) ingediend.
  - Deze verzoeken zijn als volgt behandeld. In twee gevallen is het verzoek buiten behandeling gesteld, omdat de verzoeker zijn verzoek niet heeft verduidelijkt. Vier verzoeken zijn in overleg met de verzoeker, informeel afgehandeld. Voor de overige vijf verzoeken is een besluit op het verzoek genomen, waarbij de informatie waar in het verzoek om werd gevraagd, aan de verzoeker is verstrekt.

Rechtmatigheid door het college

Het Rijk heeft besloten om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in te laten gaan met ingang van het verslagjaar 2023. Voor 2022 geldt dat de accountant een rechtmatigheidsverklaring afgeeft aan de raad. In 2022 zijn de leden van de auditcommissie en de accountant op de hoogte gebracht welke stappen voorbereid worden voor de nieuwe werkwijze. Denk hierbij aan een nieuwe financiële verordening en het vaststellen van een normenkader financiële rechtmatigheid.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

In 2022 is het Zero Based Budget onderzoek van het onderdeel Onderwijs in het kader van de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken afgerond. De uitkomsten van dit onderzoek zijn behandeld in de auditcommissie van 20 september 2022.

Formatie en bezetting

Formatie en bezetting	1/1/2022	31/12/2022
1 Toegestane formatie in fte's	313	313
2 Feitelijke bezetting in fte's	292	281
3 Vacatureruimte in fte's (1 min 2)	21	32

- De begroting 2022 - 2025 is op 28 oktober 2021 vastgesteld met een formatie van 313 fte. Gedurende 2022 is de toegestane formatie niet bijgesteld. Gedurende 2022 is er veel verloop geweest, wat per saldo heeft geresulteerd in een afname van 11 fte. De vacatureruimte is gedurende het jaar ingevuld met ingehuurd personeel.

Bedrijfsvoeringskosten | Definities

De hieronder beschreven definities zijn landelijk bepaald en gelden voor alle gemeenten.

1. Capaciteitskosten zijn de totale kosten die de organisatie maakt aan salarissen, sociale lasten, werkkostenregeling en inhuur. Hierbij wordt buiten beschouwing gelaten de griffie en het bestuur.
2. Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Een groot deel hiervan bestaat uit capaciteitskosten van medewerkers van ondersteunende afdelingen en leidinggevenden. Daarnaast zijn er kosten voortkomend uit ondersteunende taken die gedekt worden uit voor die taken opgenomen budgetten, zoals informatievoorziening en ICT. De kosten van overhead zijn opgenomen in programma 3 Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën.
3. Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (capaciteitskosten), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.
Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten (zoals meubilair) die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Capaciteitskosten

Capaciteitskosten zijn de totale kosten die de organisatie maakt aan salarissen, sociale lasten, werkkostenregeling en inhuur. Hierbij wordt buiten beschouwing gelaten de griffie en het bestuur.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022
Lasten	26.620	27.244	-624
Baten	60	330	-270
Saldo van baten en lasten	26.560	26.915	-355

Toelichting op de capaciteitskosten

De overschrijding wordt veroorzaakt, omdat in december 2022 de Commissie BBV een nadere uitwerking heeft gepubliceerd over de verplichting om een voorziening verlofsparen op te nemen in de programmarekening 2022. Hierdoor is een nieuwe voorziening gevormd ten opzichte van 2021. De voorziening verlofsparen per 31 december 2022 bedraagt € 779.000.

Overhead

Onder de overheadkosten vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Met het primair proces worden de activiteiten bedoeld die rechtstreeks een bijdrage leveren aan de totstandkoming van de producten en diensten voor onze burgers en bedrijven.

Overhead bestaat uit:

- Personele capaciteitskosten overhead (management, bestuur- en managementondersteuning primair proces, alle kosten van personele inzet voor personeel en organisatiebeleid, inkoop, communicatie, juridische zaken, informatievoorziening en automatisering, documentaire informatievoorziening, huisvesting, facilitaire zaken, financiën etc.).
- Materiële kosten (goederen en diensten) voor:

- Bestuurszaken en bestuursondersteuning (exclusief de griffie omdat die geen onderdeel uitmaakt van de ambtelijke organisatie)
- Documentaire informatievoorziening (DIV)
- Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)
- Financiën, toezicht en controle voor de eigen organisatie
- Informatievoorziening en automatisering
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement)
- Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie
- Juridische zaken
- Personeel en organisatie.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil 2022
E040 Overhead	8.775	9.387	9.955	-567
E041 Personeel en organisatiebeleid	639	1.003	927	76
E042 Regionaal inkoopbureau	143	107	91	15
E043 Communicatie	139	133	145	-12
E044 Juridische zaken	124	401	307	94
E045 Bestuurszaken bestuursonderst	91	108	96	12
E046 I&A	2.288	2.701	2.643	57
E047 DIV	512	548	530	18
E048 Facilitaire zaken huisvesting	589	1.052	922	129
E049 Financiële administratie	179	262	102	160
Totaal overhead	13.480	15.702	15.719	-17

Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (alle loonkosten voor het ambtelijk apparaat en alle inhuurkosten) en de materiele kosten voor overhead exclusief griffie en bestuur.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil 2022
Lasten	32.944	33.033	-89
Baten	69	353	-284
Totaal apparaatskosten	32.875	32.679	195

Landelijke bedrijfsvoeringsindicatoren

Naam van de indicator	2021	2022
Bestuur en organisatie		
1 Toegestane formatie per 1.000 inwoners	6,8	7,0
2 Werkelijke bezetting per 1.000 inwoners	6,5	6,3
3 Apparaatskosten in euro's per inwoner	661	727
4 Externe inhuurkosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	10%	16%
5 Overhead als percentage van totale lasten	13%	14%

Toelichting:

1. De toegestane formatie over de periode 2021 - 2022 vertoont een stabiel beeld.
2. De landelijk krapte op de arbeidsmarkt waarbij er sprake is van meer vacatures dan werklozen werkt door naar de gemeentelijke organisatie. Hierdoor is de feitelijke bezetting 0,2 procent lager dan in 2021. Dit is deels opgevangen door externe inhuur.
3. De apparaatskosten zijn met € 66 gestegen van € 661 in 2021 naar € 727 in 2022.
4. Zie hiervoor de toelichting bij nummer 2.
5. De kostenontwikkeling van overhead vertoont een stabiel beeld.

Verbonden partijen

Samenvatting

De belangrijkste ontwikkeling bij de verbonden partijen betreft de transitie van het recreatieschap Stichtse Groenlanden. De nieuwe gemeenschappelijke regeling voor het recreatieschap is vastgesteld. Recreatie Midden Nederland is per 31 december 2022 opgeheven en een samenwerking voor de uitvoeringswerkzaamheden is aangegaan met Staatsbosbeheer. Dit is besproken in de raadsvergadering van 31 januari 2022, zie raadsvoorstel 77/21. Op verzoek van de raad is in 2022 onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om samen te werken met Plassenschap Loosdrecht/ gemeente Wijdereen en naar toezicht en handhaving Vinkeveense plassen in eigen beheer. Hierover is de raad geïnformeerd op 5 juli 2022 via een raadsinformatiebrief.

Beleidskader

Voor het uitvoeren van gemeentelijk beleid vindt samenwerking plaats met andere partijen. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

- *Bestuurlijk en financieel belang:*
  - Bestuurlijk belang is zeggenschap, ofwel via vertegenwoordiging in het bestuur ofwel via stemrecht. Er is sprake van bestuurlijk belang als een bestuurder of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt.
  - Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, ofwel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
- *Aangaan en beëindigen van verbonden partijen:*
  - In de Gemeentewet staat in artikel 160, lid 2 een bepaling voor het aangaan van verbonden partijen. Deze bepaling luidt als volgt: "Het college besluit slechts tot de oprichting van en deelnemingen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen. Het besluit tot beëindiging van verbonden partijen wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen."
  - In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn de bevoegdheden opgenomen voor het aangaan of beëindigen van een gemeenschappelijke regelingen. Hiervoor geldt dat de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters niet over gaan tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Dit geldt tevens voor het wijzigen of het uittreden uit een regeling.
- *Lokaal beleid:*

- In 2018 heeft de raad Nota Verbonden partijen vastgesteld. Deze nota beschrijft de aard van verbonden partijen, het kader aan wet- en regelgeving en is bedoeld als instrument voor de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeenschappelijke regelingen voeren verschillende taken en regelingen uit namens de gemeente De Ronde Venen. Per gemeenschappelijke regeling zijn gegevens opgenomen over:

- De vestigingsplaats van de gemeenschappelijke regeling;
- Een toelichting op het openbaar belang;
- Aan welk programma de verbonden partij een bijdrage levert;
- Welke deelnemers uitmaken van de gemeenschappelijke regeling;
- Eventuele risico's die van invloed zijn op onze (financiële) positie.
- Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen in een totaaloverzicht "Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen".

Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)

Vestigingsplaats	Zeist
Openbaar belang	De gemeente is wettelijk verplicht een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in te stellen en in stand te houden. De GGD regio Utrecht is een gemeenschappelijke regeling en werd in 2013 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Namens de gemeenten voert de GGDrU de gemeentelijke verplichtingen van de Wet Publieke Gezondheid uit. Het gaat onder andere om infectieziektebestrijding, medische milieukundige zorg, SOA-bestrijding, gezondheidsbeleid en -onderzoek, toezicht kinderopvang, crisisfunctie, jeugdgezondheidszorg, rijksvaccinatieprogramma en Wmo-toezicht. Daarnaast nemen gemeenten een maatwerkpakket af. Hierin zitten voor De Ronde Venen bijvoorbeeld het Meldpunt Bezorgd en trajecten Stevig Ouderschap.
Programma	Programma 1 Sociaal domein
Deelnemers	De provincie Utrecht en de 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht
(Financiële) risico's	

Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap

Programma	Programma 2 Economie, wonen en fysieke leefomgeving
Deelnemers	De gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein, alsmede provincie Utrecht
(Financiële) risico's	Op de raadsvergadering van 24 november 2022 is een incidenteel budget van € 127.000 beschikbaar gesteld ten laste van de algemene reserve om de extra deelnemersbijdrage van € 127.000 te dekken zodoende om het begrotingstekort (SGL 2e begrotingswijziging 2022) in programma B samen met provincie Utrecht en door de gemeente op te vangen.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeenten tezamen en van elke deelnemende gemeente afzonderlijk op het gebied van omgeving in de ruimste zin
Programma	Programma 2 Economie, wonen en fysieke leefomgeving
Deelnemers	De gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Wijk bij Duurstede en Zeist
(Financiële) risico's	

Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Soest
Openbaar belang	Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Daarnaast is in 1995 een NV opgericht waarvan de gemeenschappelijk regeling AVU de enige aandeelhouder is. De N.V. AVU biedt de mogelijkheid tot maatwerkcontracten waaraan niet alle gemeenten hoeven deel te nemen.
Programma	Programma 2 Economie, wonen en fysieke leefomgeving
Deelnemers	De provincie Utrecht en de 25 gemeenten binnen de provincie Utrecht

---

(Financiële)
risico's

Er is vrijwel geen financieel risico. De AVU bemiddelt en onderzoekt voor de aangesloten gemeenten. En deze betalen hiervoor een kleine afdracht op de (maatwerk)contracten.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht

Vestigingsplaats Utrecht

Openbaar
belang

De VRU behartigt de belangen van de gemeenten op de brandweezorg, de organisatie van de Geneeskundige Hulpverlening Organisatie in de Regio (GHOR), de rampenbestrijding, crisisbeheersing en de meldkamer. Daarnaast heeft de VRU de zorg voor een adequate samenwerking met politie en de regionale ambulancevervoersvoorziening ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer; een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing

---

Programma 3 | Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën

---

Deelnemers De 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht

(Financiële)
risico's

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen

---

Vestigingsplaats Breukelen

Openbaar
belang

Het gezamenlijk uitvoeren van de Archiefwet en het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

Programma 3 | Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën

---

Deelnemers De gemeenten Stichtse Vecht, De Bilt, Weesp en De Ronde Venen

---

(Financiële)
risico's

Amstelland Meerlanden overleg

Vestigingsplaats Haarlemmermeer

Openbaar belang	Het Amstelland-Meerlandenoverleg (AM) fungeert als platform, waardoor de zeven deelnemende gemeenten elkaar op diverse terreinen snel en effectief kunnen vinden wanneer dat nodig is. Het gebied van AM vormt de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en is aangewezen als deelregio binnen MRA. Het platform wordt benut om de gezamenlijke belangen van het AM-gebied te behartigen in de MRA en in de vervoersregio Amsterdam.
Programma	3 Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën
Deelnemers	De gemeenten Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn, De Ronde Venen, Aalsmeer en Haarlemmermeer
(Financiële) risico's	

Belastingssamenwerking Amstelland

Vestigingsplaats	Amstelveen
Openbaar belang	Het vormen van een gemeenschappelijke ambtelijke belastingorganisatie die belast is met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen alsmede de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken. Door de samenwerking is een belastingorganisatie ontstaan met voldoende kennis, kunde en personele capaciteit om de belastingwetten en -regels te kunnen uitvoeren. Elke gemeenteraad blijft het eigen belastingbeleid en de belastingtarieven bepalen.
Programma	3 Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen.
(Financiële) risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Door de belastingtaak onder te brengen bij een grotere organisatie zijn de waarborgen voor de voortgang en kwetsbaarheid verbeterd. • De deelnemende gemeenten dragen gezamenlijk de kosten van de gemeenschappelijke regeling.

Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen (x € 1.000)

Naam	2021				2022			
	Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage gemeente	Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage gemeente
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)	565	4.113	49.258	1.601	648	4.331	29.287	1.920
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	3.102	23.237	62.708	2.597	742	23.252	62.605	2.640
Recreatieschap Stichtse Groenlanden (RSGL)	522	3.545	7.659	489	-	-	-	642
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	125	820	21.640	2.078	63	267	27.573	1.594
Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)	770	1.708	3.334	2.711	-49	1.152	4.314	2.751
Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen (RHCVV)	8	53	-	305	-	-	-	352
Amstelland Meerlanden overleg	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4
Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	986	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1.008

Deelnemingen

Naast de gemeenschappelijke regelingen zijn er twee deelnemingen:

1. BNG Bank
  - Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente De Ronde Venen bezit 37.323 aandelen BNG Bank. In 2022 is hiervoor € 85.000 ontvangen aan dividend.
2. Vitens
  - De aandelen van Vitens zijn in het bezit van vijf provincies en 92 gemeenten. De gemeente bezit 40.426 aandelen Vitens. Voor de jaren 2021 - 2023 ontvangen we geen dividend om daarmee de kosten van verouderde waterleidingen te kunnen opvangen en het verbeteren van de financiële positie van Vitens.

Overige deelnemingen

Naast de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen werken we samen met overige verbonden partijen:

- Kansis (Stichting Beschut Werk)
- Kansis Groen (Stichting Groenwerk)
- Mooisticht
- Marickenland
- Gebiedsprogramma Utrecht-West
- Het Zorg- en Veiligheidshuis Regio Utrecht (ZVHRU)
- Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen (SBB)
- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond & Kennemerland (RIJK)
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- U10.

Hun bijdragen aan onze doelstellingen zijn toegelicht bij de programma's.

Grondbeleid

Samenvatting

De gemeente heeft nog drie lopende grondexploitaties te weten De Maricken, Land van Winkel en Stationslocatie Mijdrecht. Deze zijn alle drie in de afrondende fasen en de stand van zaken per 31 december 2022 is als volgt:

- De grondexploitatie voor de Maricken loopt nog 1 jaar door. De nog uit te voeren werkzaamheden betreffen vooral de aanleg van het park in dit plangebied. Het financieel resultaat is met € 350.000 verlaagd ten gevolge van hogere kosten dan eerder geraamd.
- Ook voor Land van Winkel loopt de grondexploitatie nog 1 jaar door. De nog uit te voeren werkzaamheden hebben betrekking op het woonrijpmaken. Het financieel resultaat voor Land van Winkel is € 213.000 minder geworden, ook door hogere kosten. Hierdoor is een correctie van € 128.000 nodig op de eerder genomen tussentijdse winst. Dit is verwerkt in een verliesvoorziening.
- Bij de Stationslocatie Mijdrecht zijn de gronden verkocht en is het resultaat € 10.000 positiever geworden. Voor de nog uit te voeren werkzaamheden is een budget gereserveerd in de voorziening uit te voeren werken. Deze grondexploitatie wordt per 31 december 2022 gesloten.

Bouwgronden in exploitatie | Algemeen

- Jaarlijks vindt actualisatie van de grondexploitaties plaats. Uitgangspunt voor de actualisatie zijn de door de raad vastgestelde grondexploitaties, vastgestelde plannen en woningbouwprogramma's.
- De grondexploitaties zijn een financiële weergave van eerder genomen besluiten, waarbij de voortgang van de projecten is verwerkt en de onderliggende aannames van kosten, opbrengsten en parameters zijn geactualiseerd.
- Risicoanalyses worden binnen de projecten op een gestructureerde manier aangepakt. Risico's worden geïnventariseerd en waar mogelijk voorzien van een beheersmaatregel. Niet alle risico's vertalen zich in directe tegenvallers. Bij winstgevendende grondexploitaties gaan de risico's in eerste instantie ten koste van de winst. Bij een verliesgevendende exploitatie is een buffer nodig binnen het weerstandsvermogen van de gemeente.
- Allerlei ontwikkelingen op maatschappelijk, economisch en ruimtelijk gebied hebben invloed op het grondbeleid van de gemeente. De woningmarkt heeft de afgelopen periode veel beweging gekend. De nota grondbeleid 2018 - 2021, vastgesteld op 22 februari 2018, bevat een actualisatie van het grondbeleid. Uitgangspunt van het beleid is een regisserende houding binnen het faciliterende grondbeleid. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt als aankoop of het dragen van kosten noodzakelijk is om een maatschappelijk gewenste ontwikkeling mogelijk te maken.
- De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Van de bouwgronden in exploitatie zijn

actuele grondexploitatie aanwezig. Zodra sprake is van een verwacht verlies dan wordt daarvoor een verliesvoorziening getroffen, die op de voorraden in mindering wordt gebracht.

- Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd.
- Bij meerjarige projecten geldt dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Hierdoor wordt de winst genomen naar rato van de voortgang van het complex (POC-methode; percentage of completion methode).
- De winsten en verliezen van de grondexploitatie worden via resultaatbestemming verrekend met de algemene reserve.

Bouwgronden in exploitatie | Financieel totaaloverzicht

Verloopoverzicht bouwgronden in exploitatie (bedragen x € 1.000)

	De Maricken	Land van Winkel	Stationslocatie Mijdrecht	Totaal
Boekwaarden per 31/12/2021	-2.232	-927	4.279	1.120
Vermeerderingen	1.310	414	497	2.221
Verminderingen	0	0	-707	-707
Tussentijdse winstneming	0	0	0	0
Inzet verliesvoorziening	0		-4.069	-4.069
Boekwaarden per 31/12/2022	-922	-513	0	-1.435
• Nog te maken kosten	870	641	0	1.511
• Nog te realiseren opbrengsten	0	0	0	0
• Inzet van verliesvoorziening	0	-128	0	-128
• Nog te realiseren winsten 2023	52	0	0	52

Verloopoverzicht bouwgronden in exploitatie (bedragen x € 1.000)

	De Maricken	Land van Winkel	Stationslocatie Mijdsrecht	Totaal
Winstnemingen:				
2017 - 2021	6.360	3.780	0	10.140
2022	0	-128	0	-128
2023	52	0	0	52

De Maricken | Stand van zaken

Voortgang

- Alle kavels zijn verkocht en het merendeel van de ruim 500 woningen is gerealiseerd en bewoond.
- De resterende werkzaamheden bestaan uit de planvorming en realisatie van het park.
- Naar verwachting kan de grondexploitatie in 2023 worden afgesloten. Eerder was de verwachting dat deze grondexploitatie in 2022 kon worden afgesloten. Aangezien nog relatief veel werkzaamheden moeten worden uitgevoerd is ervoor gekozen deze grondexploitatie nog open te houden.

Financieel resultaat

De boekwaarde op 31 december 2021 was € -2.232.000. Hiervan is € 6.360.000 tussentijdse winstneming. Op 31 december 2022 is de boekwaarde € -922.000. Er is geen sprake van tussentijdse winst in 2022. Het nog te realiseren resultaat is gelijk aan € 52.000. Tezamen met voorgaande winstnemingen komt het eindresultaat op € 6.412.000.

Belangrijkste verschillen ten opzichte van actualisatie 2022

- Vorig jaar kwam het eindresultaat op € 6.762.000. Met het nieuwe resultaat van € 6.412.000 betekent dit een vermindering van het resultaat met € 350.000.
- De kosten woonrijp maken voor deelplan 5 en het park zijn, door de sterk gestegen kosten grond-, weg en waterbouw, hoger dan vooraf geraamd.
- De kosten voor het park zijn verhoogd. Hiermee is meer ruimte gegeven aan de kwaliteit van het park, bijvoorbeeld met de aanleg van een fietsverbinding naar Maricken II. De kosten zijn onder andere ook hoger doordat het maaiveldniveau verlaagd moet worden.
- De plankosten zijn hoger doordat met name voor het park nog relatief veel moet gebeuren.

Risico's

Met de verkoop van alle kavels zijn er geen risico's meer ten aanzien van de grondopbrengsten. De risico's betreffen met name mogelijk hogere kosten bij het woonrijp maken.

Land van Winkel | Stand van zaken

Voortgang

- Alle kavels (195) zijn verkocht. Het grootste deel is inmiddels bebouwd en bewoond.

- Verschillende delen in het gebied moeten nog woonrijp worden gemaakt.
- De verwachting is dat de grondexploitatie in 2023 kan worden afgesloten. Eerder was de verwachting dat deze grondexploitatie in 2022 kon worden afgesloten. Aangezien nog relatief veel werkzaamheden moeten worden uitgevoerd is er voor gekozen deze grondexploitatie nog open te houden.

Financieel resultaat

De boekwaarde op 31 december 2021 was € -927.000. Hiervan is € 3.780.000 tussentijdse winstneming. Op 31 december 2022 is de boekwaarde € -513.000. Het nog te realiseren resultaat is gelijk aan € -128.000. Het resultaat van € -128.000 is inclusief de eerder genomen winstnemingen van € 3.780.000. Tezamen met voorgaande winstnemingen komt het eindresultaat op € 3.652.000.

Belangrijkste verschillen

- Vorig jaar kwam het eindresultaat op € 3.865.000. Met het nieuwe resultaat van € 3.652.000 betekent dit een vermindering van het resultaat van € 213.000.
- De kosten woonrijp en plankosten zijn (conform de hoge inflatie) harder gestegen dan eerder geraamd.
- In 2022 is minder woonrijp gemaakt dan eerder gedacht. Een deel van deze investeringen (woonrijp maken) wordt daarmee later uitgevoerd, namelijk in 2023. De reden van het minder woonrijp maken is dat nog niet alle eigenaren aan het bebouwen van hun kavels zijn begonnen. Deze grondexploitatie kan daarmee nog niet kan worden afgesloten. De vertraging in het woonrijp maken leidt met de relatief hoge inflatie tot hogere kosten van het woonrijp maken en hogere plankosten.

Risico's

Het grootste risico in dit project was het afzetrisico, maar door verkoop van alle kavels is dit risico niet meer aanwezig. De risico's betreffen de resterende kosten.

Stationslocatie Mijdrecht | Stand van zaken

Voortgang

- De locatie is in z'n geheel, inclusief de kavels voor sociale huur, verkocht.
- De grondexploitatie kan worden afgesloten. Voor de resterende werkzaamheden en andere kosten (planschade, aansluiting op de Rondweg, herplant van bomen aan de Rondweg en plankosten) wordt een budget gereserveerd ter hoogte van € 447.000.

Financieel resultaat

De boekwaarde op 31 december 2021 was € 4.279.000. Op 31 december 2022 is de boekwaarde € 4.069.000. Deze grondexploitatie wordt met het eindresultaat van € -4.069.000 (verliesvoorziening) afgesloten.

Belangrijkste verschillen

Vorig jaar kwam het eindresultaat op € -4.079.000. Met het nieuwe resultaat van € 4.069.000 betekent dit een verbetering van het resultaat van € 10.000.

Risico's

Geen risico's

Eigendommen niet voor de publieke taak bestemd

De gemeente bezit diverse eigendommen (grond en gebouwen), die niet voor een publieke taak zijn bestemd en waarbij het voornemen is om deze te verkopen.

- *Verkochte eigendommen*
  - In 2022 zijn de koopovereenkomsten voor het terrein achter Baambrugse Zuwe 116 te Vinkeveen ondertekend, levering zal plaatsvinden in 2023 na aanpassing van het bestemmingsplan.
  - De grond aan de Kwikstraat 46 (voormalige Twistvliedschool) is geleverd in 2022.
- *Eigendommen, die nog geen bestemming hebben*

Conform de bepalingen van het BBV wordt in de jaarrekening bepaald of er sprake is van duurzame waardevermindering. Hiervan is sprake als de taxatiewaarde lager is dan de boekwaarde. Als de taxatiewaarde hoger is dan de boekwaarde is er sprake van een stille reserve. De volgende eigendommen vallen onder de noemer eigendommen niet voor de publieke taak bestemd:

  - Glastuinbouw Wickelhof Mijdrecht
  - Marickenzijde 2e fase Wilnis
  - Bedrijventerrein N201 Mijdrecht
  - Stationsgebied Abcoude (Bovenkamp 1 - 3)
  - Baambrugse Zuwe 143b te Vinkeveen
  - Herenweg 196 en 196A te Vinkeveen
  - Centrum Oost, Herenweg 70 Vinkeveen
  - Ontspanningsweg /Wilnisser Dwarsweg Mijdrecht
  - Provincialeweg N201 Mijdrecht (agrarisch perceel)
  - Baambrugse Zuwe achter 116 Vinkeveen
  - Provincialeweg 7A te Mijdrecht.
- *Stille reserve*
  - De boekwaarde van gronden en verspreide percelen kan lager zijn dan de actuele waarden, waardoor er binnen de gronden niet voor de publieke taak bestemd sprake is van stille reserves. Deze reserves kunnen van substantiële betekenis zijn in relatie tot het balanstotaal dan wel de financiële positie van de gemeente. De omvang van de stille reserves is € 4.238.000 op 31 december 2022. Er is € 50.000 afgeboekt op de boekwaarde van Provincialeweg 7A te Mijdrecht omdat de getaxeerde waarde lager is dan de boekwaarde. Deze afboeking is verwerkt in het jaarrekeningresultaat en in de omvang van de stille reserves zoals hierboven is vermeld.

Verstrekke en ontvangen subsidies en bijdragen

Verstrekke subsidies en bijdragen

- De Ronde Venen ondersteunt veel initiatieven op het gebied van wonen, werken, welzijn, onderwijs, kunst, cultuur, sport, recreëren, enz. Allemaal activiteiten die ten goede komen aan de Rondeveense samenleving. De gemeente doet dit onder andere door het verstrekken van subsidies en bijdragen.
- De wettelijke basis voor het verstrekken van subsidies is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (titel 4.2), voorts de Algemene subsidieverordening. De subsidieverordening vormt de grondslag voor de verleende subsidies. Daarnaast is een aantal nadere regels opgesteld voor het verstrekken van subsidies. Hierbij kan gedacht worden aan 'Beleidsregels Subsidie Sportstimulering', 'Beleidsregels subsidieaanvragen bewoners en bewonersorganisaties' en 'Nadere regels ten aanzien van het eigen vermogen en de reserves van de subsidieontvangers van de gemeente De Ronde Venen 2013'.
- In 2022 is voor € 10 miljoen verstrekt aan verstrekke subsidies/bijdragen. Een specificatie hiervan per beleidsonderwerp en instelling is opgenomen in de gemeentelijke **planning en control portal** bij het onderdeel subsidieregister. Deze werkwijze draagt bij aan een compacte verantwoording.

Ontvangen subsidies en bijdragen

In 2022 is € 82 miljoen ontvangen aan subsidies/bijdragen. De belangrijkste bijdrage is de algemene uitkering van het Rijk en deze heeft een omvang van € 67,6 miljoen. De daaropvolgende belangrijke bijdragen betreffen de rijksmiddelen voor het uitvoeren van bijstandsuitkeringen (€ 7,1 miljoen) en opvang Oekraïne (€ 3,5 miljoen).

